

## **NMV ONDER DE LOEP: VERSLAG VAN DE DISCUSSIEBIJEEN- KOMST OP 1 JULI 2000**

### Voorwoord

Een moment van bezinning. Een begin van een voortgaande discussie. Dat is de karakteristiek van de bijeenkomst 'NMV onder de loep' waarvan hier verslag wordt gedaan.

Als bestuur van de vereniging bespreken we een aantal malen per jaar de lopende zaken. Dat gaat meestal over de korte termijn, al komen ook af en toe ideeën op die de positie van de NMV op langere termijn betreffen. Het leek ons echter goed daar eens specifiek tijd voor uit te trekken. En in die discussie ook geïnteresseerde leden te betrekken. Zo kwamen we als groep bijeen in Naturalis in Leiden.

Dit verslag geeft weer wat er die dag is besproken. Niet als een slotdocument, maar als een start van een proces van denken en doen. Een proces dat gaat over het vinden van inspiratie, het ontwikkelen van ideeën, het zoeken van synergie met anderen en het realiseren van ambities. Allen die dit lezen worden van harte uitgenodigd zich daarbij aan te sluiten. Om zo hun eigen bijdrage te leveren aan de toekomst van de NMV.

### De agenda

Als startpunt voor de discussie fungeerde de vraagstelling 'Wat zijn de uitdagingen en kansen voor de NMV in de komende 3 jaar?'. Een eerste inventarisatie levert de volgende onderwerpen op:

- Hoe kunnen we leden meer activeren?
- Hoe kunnen we meer jonge leden krijgen en de 'vergrijzing' bestrijden?
- Wat is ons profiel als vereniging?
- De relaties van de NMV met andere verenigingen en instellingen
- Het uitdragen van de malacologie als interessant onderwerp
- Het bevorderen van de saamhorigheid van de leden
- Internationale samenwerking
- Een efficiënt gebruik van de beschikbare menskracht

We constateren dat er samenhang bestaat tussen diverse onderwerpen en dat er deels een logische volgorde is. Zo besluiten we eerst over het profiel van de NMV te praten en daarna andere onderwerpen te bespreken.

### Ons profiel

Wat willen we eigenlijk zijn als vereniging? En hoe verhoudt zich dat tot wat we nu doen? Deze vragen kwamen direct op bij dit onderwerp. Maar ook de constatering dat we 'alles' proberen te zijn, terwijl ons imago 'wetenschappelijk, studieuze en serieus' is. Het is dus zinvol om na te denken over mogelijke accenten in onze activiteiten en de manier waarop we die bekendmaken.

Hoe kun je malacologen eigenlijk karakteriseren? En welke karakteristiek past dan het beste bij onze leden? De volgende categorieën werden genoemd (in de wetenschap niet uitputtend te zijn en ons bewust van overlappingsen):

- 'strandlopers'
- 'postzegelverzamelaars'
- 'toegepaste malacologen' (fysiologen, ecologen, e.d.; zowel bij universiteiten als ingenieurbureaus)
- 'fossielenjagers'
- 'landslakkenzoekers'
- 'mariene schelpenliefhebbers'

De drie laatstgenoemde categorieën zijn vooral goed vertegenwoordigd onder de leden en dan met name vanuit een taxonomisch-systematische invalshoek. Meer aandacht voor ecologie zou de vereniging interessant kunnen maken voor nieuwe groepen mensen.

Een andere invalshoek is de als wetenschappelijk – populair. Tot nu toe trekken we vooral mensen aan die op een serieuze manier met hun hobby omgaan. Een aantal van hen publiceert artikelen, onder anderen in Basteria dat wij als ons wetenschappelijk visitekaartje willen blijven beschouwen. Door een accent in de meer populaire richting aan te brengen kunnen we wellicht meer en deels andere mensen aanspreken.

Wanneer we ons profiel in één zin samenvatten dan luidt deze:

Wij willen in de malacologie een vooraanstaande vereniging zijn die de diversiteit op dit terrein actief uitdraagt.

### Leden actief

Het uitgangspunt is dat mensen primair lid zijn van de vereniging om stimulansen te vinden voor hun hobby. Om vervolgens zoveel mogelijk tijd te

besteden aan het bezig zijn met schelpen, op wat voor manier dan ook. Door activiteiten en faciliteiten te bieden die hierop inspelen hopen we deze stimulansen mogelijk te maken.

Deze activiteiten en faciliteiten ontstaan niet vanzelf. Dit is alleen mogelijk als er mensen zijn die daar tijd en energie in willen steken. Inspiratie is het sleutelwoord hierbij. Bewustwording dat ieder lid daarbij een eigen verantwoordelijkheid heeft is dan de eerste stap. De NMV: dat zijn wij allemaal!

In verschillende regio's zijn groepen malacologen actief, deels onder NMV-vlag. Het is belangrijk om de voelhorens daarnaar uit te steken en actief contact te houden. Eén van de bestuursleden zou dit onderwerp in portefeuille moeten hebben. En bijeenkomsten zouden vaker buiten de Randstad moeten plaatsvinden.

Momenteel zijn er activiteiten die niet of niet geheel door de vereniging worden georganiseerd, maar die wel heel relevant zijn voor de leden. De fossielenatlas en het Atlas-project Nederlandse Molusken (ANM) zijn hiervan de meest sprekende voorbeelden. Door het ANM ook aantrekkelijk te maken voor het 'doorsnee-lid' komt ook de ecologische kant van de malacologie nadrukkelijker in beeld.

De laatste jaren hebben we om het jaar een beurs georganiseerd, sinds 1998 in samenwerking met de stichting Biologia Maritima. Dit is een activiteit die nu vooral gericht is op de doelgroep 'verzamelaars'. Bovendien is de beurs niet geheel onomstreden door het commerciële karakter. De lezingen zouden nadrukkelijker moeten worden aangekondigd en wervend van karakter moeten zijn. Daarnaast kunnen tijdens de bijeenkomst ook 'demonstraties' door leden plaatsvinden rond een bepaald thema.

Sommige leden hebben een malacologische 'loopbaan' doordat ze geïnteresseerd raken in andere (en vaak meer complexe) onderwerpen naarmate ze langer bezig zijn. We kunnen dit mogelijk meer stimuleren door de NMV-activiteiten hierop af te stemmen. Zodoende ontstaan er 'groeipaden'.

Naast inhoudelijke informatie zouden bijeenkomsten meer ruimte moeten bieden voor onderling contact en gezelligheid. Eén keer per jaar een weekend-bijeenkomst zou in deze behoefte kunnen voorzien.

De lezingen die tijdens bijeenkomsten worden gehouden worden beter 'uitgenut' als er meer ruimte is voor discussie met de spreker.

#### Informatiebronnen

Als vereniging hebben we diverse manieren om informatie met elkaar te delen. Naast de beide tijdschriften zijn dat de Informatiebladen, de website en de bibliotheek.

Er is een algeheel gevoel dat met name het Cor-

respondentieblad (Cb) nog aantrekkelijker te maken is. Suggesties die de revue passeerden zijn:

- meer plaatjes (ook 'smoelen' van leden)
- vaste rubrieken (we zijn 'De Plek' gestart, maar waar is die gebleven....?)
- andere lay-out
- correspondenten in het buitenland
- begrijpelijke uitleg en achtergrondinformatie bij Basteria-artikelen in het Cb opnemen
- duidelijke plaats voor bestuursmededelingen en ander belangrijk verenigingsnieuws

Ook voor de Informatiebladen zijn er enkele suggesties:

- bundelen voor nieuwe leden
- redactie nodigt actief uit om over bepaalde onderwerpen te schrijven
- over sommige onderwerpen is elders kant-en-klare informatie te halen (bijvoorbeeld bij universiteiten)

De website wordt geregeld aangepast en uitgebreid. Toch ook hier enkele suggesties:

- ledeninformatie uitbreiden met 'smoelenboek'
- koppeling maken met intranet (<http://nmv.intranets.com>) dat mogelijkheden biedt voor digitaal archief, discussieforum en centrale agenda

De bibliotheek moet een functie hebben passend bij het profiel van onze vereniging en een duidelijke plaats krijgen in het lange termijn-beleid van de NMV. Momenteel is de bibliotheek gehuisvest in het Zoölogisch Museum in Amsterdam. Dit biedt ontegenzeggelijk voordelen maar kent ook een aantal beperkingen. Zo is de NMV-bibliotheek alleen op afspraak en tijdens werkdagen toegankelijk.

Hoewel de catalogi een beeld geven van de inhoud van onze eigen bibliotheek, ontbreekt een overzicht van de beschikbaarheid van malacologische literatuur in ons land. Tezamen met een overzicht van collecties zou dit nuttige informatie kunnen zijn voor op onze website en als Informatieblad.

#### Internationaal

Tijdens het jubileumjaar is het idee geboren om onder UNITAS-vlag een (regionaal) congres te houden over het thema 'exoten in de malacofauna'. Wegens tijdgebrek kon dit idee geen uitwerking krijgen, maar het lijkt goed het in een andere tijdshorizon te plaatsen. Binnen een periode van 3-4 jaar zouden we dit moeten kunnen realiseren. Het vinden van sponsors en het betrekken van andere verenigingen is daarbij van belang.

Voor het aanhalen van de banden met zuster-

enigingen in andere landen zijn de volgende suggesties gedaan:

- gezamenlijke excursies organiseren
- uitwisseling van sprekers (vereist mogelijk een vorm van snelle communicatie wanneer ad hoc een lezing wordt georganiseerd)
- buitenlandse bezoekers uitnodigen voor een discussiebijeenkomst rond het thema van hun bezoek (ook hier is snelle communicatie vereist)
- wederzijdse verwijzingen naar websites

### Financiën

Hoewel de contributie per 2001 wordt verhoogd is er in feite sprake van een structureel tekort op de begroting gelet op onze ambities. Hoewel één en ander verder moet worden doordacht en uitgewerkt, zijn de volgende suggesties voor vergroting van de inkomsten van belang:

- meer royalties uit eigen publicaties
- uitgeven van een nieuwe zeemolluskengids
- uitgeven van een zoetwatertabel/-veldgidsje
- opbouwen van een database met foto's waaruit CD-roms kunnen worden samengesteld
- uitgeven van ansichtkaarten
- uitgeven van kleurenplaten uit het boek van Rumphius

Het zou goed zijn te verkennen of we financiële steun kunnen verkrijgen van organisaties als Ministerie OCW, de Nederlandse organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek en Shell Nederland bv. De laatste is wellicht bereid incidenteel subsidie te verstrekken voor de uitgave van publicaties, bij de twee eerste organisaties zoeken we meer structurele bijdragen.

### Communicatie

Tenslotte hebben wij stilgestaan bij de manier waarop we de malacologie als interessant onderwerp kunnen presenteren. Dit zowel binnen de vereniging als naar buiten toe.

De NMV-folder verdient nodig een actualisatie en enige uitbreiding. Een kleurige uitvoering zou bijdragen aan de aantrekkelijkheid. Daarnaast zou een uitvoeriger 'Inleiding tot de Malacologie' tegen kostprijs beschikbaar moeten zijn.

Om de folder op ruime schaal te verspreiden kan ook worden gedacht aan diverse musea, bezoekerscentra van natuurgebieden en informatiecentra van universiteiten.

Aankondigingen van excursies zouden ook naar andere verenigingen als SWG, WTKG, KNNV, NJN enzovoort kunnen worden gezonden. Geïnteresseerden uit die kring kunnen zo via de activiteiten kennismaken met de NMV. Dergelijke 'nieuwelingen'

verdienen dan overigens wel speciale aandacht tijdens de excursies.

Het bestuur zou nieuwe leden kunnen aanbieden desgewenst voor twee contactpersonen te zorgen die de kennismaking met de vereniging op uiteenlopende punten ondersteunen.

Nieuwe leden zouden bij hun eerste deelname aan een vergadering speciaal welkom kunnen worden geheten. Voorafgaand daaraan ontvangen zij een informatiemap met bijvoorbeeld:

- een ledenlijst
- uitleg over de publicaties (Basteria, Cb, informatiebladen)
- 'Hoe werkt de bibliotheek'
- toelichting op de activiteiten (voor- en najaarsvergadering, ruilbeurs, excursies, determinatiebijeenkomsten)
- een lijst met contactpersonen en belangrijke adressen
- een overzicht van zusterverenigingen
- informatie over de website en nuttige adressen op het internet
- informatieblad voor beginners (termen; hoe verzamelen)

### Tot slot enkele diverse punten:

- Voor bepaalde regio's zou informatie over voor komende soorten kunnen worden gegeven via de website. Daarvoor kan onder anderen gebruik worden gemaakt van kaartjes en situatieschetsen die voor excursies zijn gemaakt.
- Het dragen van badges tijdens vergaderingen zou de herkenbaarheid van mensen vergroten, met name bestuurs- en redactieleden.
- Samenvattingen van daartoe geschikte artikelen uit Basteria kunnen in het Cb worden opgenomen, waardoor een grotere groep van (beginnende) leden wordt bereikt.

A.S.H. Breure, voorzitter